



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie**

Warszawa, dnia maja 2010 r.

**Pan
Krzysztof Wasilewski
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Sochaczewie**

LWA-4114-01-11/2010
I/10/004

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła kontrolę w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sochaczewie (zwanym dalej „Urzędem”), w zakresie prawidłowości przyznawania i wykorzystania dotacji dla bezrobotnych przez Powiatowe Urzędy Pracy w województwie mazowieckim w latach 2007 – 2010 (do 15 marca).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 7 maja 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Urzędu w kontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. W ocenie NIK, system rejestrowania przez Urząd bezrobotnych z Powiatu Sochaczewskiego spełnia wymogi zawarte w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy², zwanej dalej ustawą o promocji zatrudnienia.

W wyniku analizy 88 spraw, dotyczących osób, które w latach 2007 – 2010, do dnia 15 marca, złożyły wnioski do Urzędu o przyznanie dotacji na podjęcie działalności gospodarczej stwierdzono, że stosownie do wymogów zawartych w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 ze zm.

Gospodarki i Pracy z dnia 26 listopada 2004 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy³, osoby te zostały zarejestrowane w dniu przedłożenia dokumentów, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, po poświadczeniu przez nich własnoręcznym podpisem prawdziwości danych i oświadczeń zamieszczonych w karcie rejestracyjnej.

2. W objętym kontrolą okresie do Urzędu wpłynęło 261 wniosków osób bezrobotnych o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w łącznej kwocie 4 105,9 tys. zł. Urząd rozpatrzył pozytywnie 216 wniosków na kwotę 3 261,2 tys. zł.

Analiza 88 wniosków o przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej na kwotę 1 308,1 tys. zł wykazała, że wnioski zawierały dane określone w obowiązujących (w dacie ich rozpatrzenia) przepisach rozporządzeń Ministra Pracy i Polityki Społecznej, tj. § 5 ust. 2 rozporządzenia z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu dokonywania refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków⁴ (zwanego dalej rozporządzeniem z dnia 21 listopada 2005 r.), § 7 ust. 2 rozporządzenia z dnia 15 stycznia 2009 r. o takim samym tytule⁵ (zwanego dalej rozporządzeniem z dnia 15 stycznia 2009 r.), i w § 6 ust. 2 rozporządzenia z dnia 17 kwietnia 2009 r. w sprawie dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej⁶ (zwanego dalej rozporządzeniem z dnia 17 kwietnia 2009 r.).

Do wniosków o przyznanie dotacji bezrobotni dołączali m. in. oświadczenia wymagane przepisami § 5 ust. 3 rozporządzenia z dnia 21 listopada 2005 r., § 7 ust. 3 rozporządzenia z dnia 15 stycznia 2009 r. i § 6 ust. 3 i § 9 rozporządzenia z dnia 17 kwietnia 2009 r.

3. Wszystkie wnioski zostały zaopiniowane przez powołaną przez Dyrektora Urzędu Komisję ds. przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (zwanej dalej „Komisją”), działającą na podstawie regulaminów określających zasady przyznawania bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

³ Dz. U. Nr 262, poz. 2607 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 236, poz. 2002 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 5, poz. 26

⁶ Dz. U. Nr 62, poz. 512 ze zm.

W regulaminach tych kwota jednorazowych środków, które mogą być przyznane bezrobotnemu na podjęcie działalności gospodarczej ustalona została w wysokości do „5-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia”, mimo iż od dnia 1 lutego 2009 r. Starosta z Funduszu Pracy może przyznać środki w wysokości nie wyższej niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia. Nie mniej jednak, pomimo takiego zapisu w regulaminach, Urząd przyzawał dotacje do wysokości obowiązującej w dacie ich przyznania.

Na wniosek kontrolera NIK, w czasie czynności kontrolnych, Dyrektor Urzędu zarządzeniem z dnia 15 kwietnia 2010 r., zaktualizował ten zapis.

W Regulaminie nie określono jako kryterium oceny wniosku przygotowania merytorycznego do planowanej działalności potwierdzonego przez wnioskodawcę (bezrobotnego) odpowiednimi dokumentami. Takie kryterium wprowadzone zostało Regulaminem Dyrektora Urzędu z dnia 31 marca 2010 r. (zarządzenie nr 2/2010)⁷. Pomimo tego brak doświadczenia zawodowego wnioskodawców w planowanej działalności był jednym z kryteriów negatywnego rozpatrzenia wniosków (na przykład wnioski złożone przez: Włodzimierza B, Pawła P, Olhę B, Artura D, Marcina K, Jarosława S, Szczepana J.)⁸. Przy czym, w objętym kontrolą okresie, kryterium to nie było jednolicie stosowane, bowiem w innych przypadkach ww. okoliczność nie stanowiła przeszkody do pozytywnego rozpatrzenia wniosków (na przykład wnioski złożone przez Jacka L, Konrada W, Krzysztofa G, Grzegorza K).

W 29 przypadkach, spośród 88 badanych (32,9%), Urząd powiadomił bezrobotnych o sposobie rozstrzygnięcia ich wniosków z naruszeniem terminów określonych w § 6 ust. 2 rozporządzenia z dnia 21 listopada 2005 r., § 8 ust. 2 rozporządzenia z dnia 15 stycznia 2009 r. i § 7 ust. 3 rozporządzenia z dnia 17 kwietnia 2009 r. Powiadomienia o uwzględnieniu lub odmowie uwzględnienia wniosku o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej wysłane zostały po upływie od 32 do 64 dni.

4. NIK pozytywnie ocenia zawieranie umów o dotację, kontrolę ich realizacji oraz rozliczanie sposobu wykorzystania dotacji.

Z przyznanych dla 216 bezrobotnych dotacji w kwocie 3.261,2 tys. zł Urząd faktycznie wypłacił je 211 beneficjentom w kwocie 3.226,3 tys. zł, z tego w 2007 r. - 51 bezrobotnym

⁷ Regulamin przyznawania bezrobotnym jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności – zwane dalej dotacją dla bezrobotnych.

⁸ W informacjach o rozpatrzeniu wniosków skierowanych do ww. jako przyczynę negatywnego rozpatrzenia wniosku wskazywano wspomniane kryterium.

w kwocie 632,2 tys. zł, w 2008 r.- 68 bezrobotnym w kwocie 945,6 tys. zł, w 2009 r. - 92 bezrobotnym w kwocie 1 623,6 tys. zł.

Bezrobotnych, którzy otrzymali dotacje w latach 2007 – 2010 (objętych badaniem), zgodnie z wymogami określonymi w art. 33 ust. 4 pkt 2 ustawy o promocji zatrudnienia (a od 1 lutego 2009 r. pkt 2a), Urząd pozbawił statusu bezrobotnego i wykreślił z rejestru bezrobotnych, następnego dnia po dniu otrzymania przez nich środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Wszystkie dotacje objęte badaniem zostały przyznane na podstawie umów, które zawierały zobowiązania beneficjentów do czynności określonych w: § 7 ust. 2 rozporządzenia z dnia 21 listopada 2005 r., § 9 ust. 2 rozporządzenia z dnia 15 stycznia 2009 r. oraz § 8 ust. 2 rozporządzenia z dnia 17 kwietnia 2009 r.

Kontrola zawartych umów i rozliczeń z ich realizacji nie wykazała nieprawidłowości.

Pracownicy Urzędu kontrolowali zgodność dokonywanych przez beneficjentów wydatków z określonym w umowie przeznaczeniem na podstawie dokumentów potwierdzających dokonane przez nich płatności, a także przeprowadzali kontrole realizacji umów bezpośrednio u beneficjentów (kontrole takie przeprowadzano również przed przyznaniem dotacji, w celu ustalenia warunków lokalowych, w których planowane było prowadzenie działalności gospodarczej). W ich wyniku, wobec ustalenia, że dwóch beneficjentów wykorzystało dotacje niezgodnie z przeznaczeniem Urząd podjął działania w celu zwrotu dotacji.⁹

5. Spośród badanych wniosków i umów o dotacje dla bezrobotnych w 7 przypadkach nie została zachowana zasada kolejności zawierania umów w stosunku do dat wpływu wniosków.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Dokonywanie oceny wniosków o podjęcie działalności gospodarczej wg kryteriów zawartych w Regulaminach, w sposób jednolity wobec wszystkich wnioskodawców.
2. Terminowe udzielanie odpowiedzi na wnioski bezrobotnych o udzielenie jednorazowej dotacji na podjęcie działalności gospodarczej.
3. Przyznawanie bezrobotnym dotacji z uwzględnieniem kolejności wpływu wniosków.

⁹ W opisywanym przypadku jeden z beneficjentów zwrócił dotację w całości, a drugi spłaca ją w ratach.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie, na podstawie art. 62 ust.1 ustawy o NIK, oczekuje od Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.